

„ХИДРАВЛИЧНИ ЕЛЕМЕНТИ И СИСТЕМИ“ АД
град Ямбол

**ГОДИШЕН
ФИНАНСОВ ОТЧЕТ**

към 31.12.2009 г.

– ЗАВЕРЕН ОТ ОДИТОР –

ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ

на ХЕС АД към 31.12.2009 г. по МСС

РАЗДЕЛИ, ГРУПИ, СТАТИИ		Бележка	31.12.2009 г.	31.12.2008 г.
НЕТЕКУЩИ АКТИВИ				
Имоти, машини, съоръжения и оборудване	3.1		9 611	9 854
Нематериални активи	3.2		83	145
Дългосрочни финансови активи			1	1
Разходи за придобиване на ДМА			3 040	2 350
Общо нетекущи активи			12 735	12 350
ТЕКУЩИ АКТИВИ				
Материали			3 912	6 964
Продукция			1 176	1 675
Незавършено производство			467	205
Търговски вземания	4.1		4 333	5 570
Други вземания	4.2		589	557
Парични средства	4.3		5 976	4 093
Разходи за бъдещи периоди				
Общо текущи активи			16 453	19 064
ТЕКУЩИ ПАСИВИ				
Търговски задължения	5.1		5 065	7 187
Задължения свързани с изнасяния	5.2		253	313
Данъчни задължения	5.3		25	60
Други задължения	5.4		440	459
Общо текущи пасиви			5 783	8 019
НЕТЕН ОБОРОТЕН КАПИТАЛ			10 670	11 045
НЕТЕКУЩИ ПАСИВИ				
Задължения по търговски заеми				
Други задължения	6.1		488	348
Общо нетекущи пасиви			488	348
НЕТНИ АКТИВИ			22 917	23 047
СОБСТВЕН КАПИТАЛ				
Основен капитал			3 032	3 032
Резерви	7.1		19 751	17 117
Неразпределена печалба	7.2		9	2
Текуща печалба			125	286
ОБЩО СОБСТВЕН КАПИТАЛ			22 917	23 047

Съставил: *Г. Иванов*

Ръководител: *Г. Иванов*

12.03.2010г.

Забелужка: *Г. Иванов*

Господин
Димитров
Ръководител

ВЪРНО С ОРИГИНАЛ

ОТЧЕТ ЗА ВСЕОБХВАТНИЯ ДОХОД
на ХЕС АД към 31.12.2009 г.

в хил. лв.

НАИМЕНОВАНИЕ	Бележка	31.12.2009 г.	31.12.2008 г.
Приходи от дейността	9.1	18 112	45 102
Суми с корективен характер	8.2	(245)	(424)
Разходи за материали		9 862	25 871
Разходи за външни услуги		3 293	7 286
Разходи за персонала		3 357	6 556
Амортизации		1 526	1 613
Други оперативни разходи		82	232
Общо разходи за дейността	8.1	(18 120)	(41 558)
Финансови приходи (разходи)	9.2-8.3	406	103
Печалба преди облагане с данъци		153	3 223
Разходи за данъци върху печалбата		28	327
Нетна печалба за периода		125	2 896
Доход на една акция		0.04	0.96

Съставил:

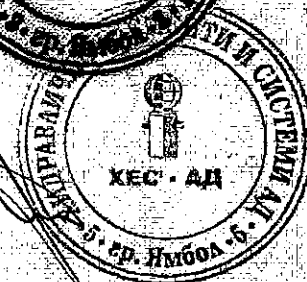
Д. Иванова

Ръководител:

19.03.2010г.

Забележител:

Генерален
бухгалтер
Регистратор

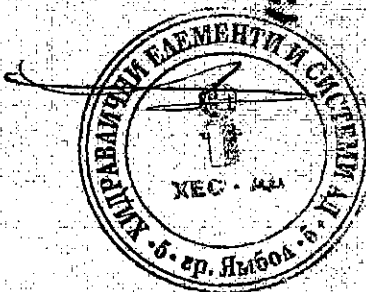

ВЯРНО С ОРИГИНАЛА:

ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ ПО ПРЕКИЯ МЕТОД НА ХЕС АД КЪМ 31.12.2009г.

Наименование на паричните потоци	Текущ период			Предходен период		
	поступления	платания	нетен поток	поступления	платания	нетен поток
A. Парични потоци от основна дейност						
Парични потоци свързани с търговски контракти	19 200	9 515	9 685	43 979	29 662	14317
Парични потоци свързани с трудови възнаграждения	2	2 888	-2 886	9	5 557	-5548
Парични потоци от неложителни и ограничителни валутни курсови разлики		16	-16		34	-34
Други парични потоци от основна дейност	1 500	4 941	-3 441	3 012	10 946	-5928
Всичко парични потоци от основна дейност	20 702	17 360	3 342	49 000	46 193	2807
B. Парични потоци от инвестиционна дейност	476	944	-468		1 625	-1625
B. Парични потоци от финансовая дейност						
Парични потоци, свързани с получаване или предоставяне заемки	844	1 513	-669	2 416	2 777	-361
Парични потоци от лехви, голямоценни, дебителни и други	261	539	-278	187	764	-577
Други парични потоци от финансовая дейност		44	-44	81	116	-35
Всичко парични потоци от финансовая дейност	1 105	2 096	-991	2 684	3 657	-973
G. Изменения на паричните средства през периода (A+B+B)	22 283	20 400	1 883	51 684	51 475	209
D. Парични средства в началото на периода			4 093			3884
E. Парични средства в края на периода			5 976			4093

ВЯРНО СОПР.

Съставил: **Г. Иванова**

Забелка: **Мисир:**

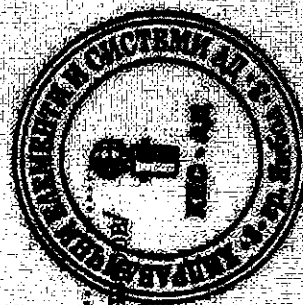
13.03.2010г

Инж. П. Бъшаров

ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНЕНИЕ В КАПИТАЛА НА ХЕС АД КЪМ 31.12.2009г.

ПОКАЗАТЕЛИ	Основен капитал	Резерви				Финансов резултат		Общо
		Превия от емисии	Резерв от послед. изчисления	Законни Резерви	Целеви резерви			
					Допълн. Резерви			
Състояние на началото на отчетния период	3 032	7 734	3 173	320	3 890	2 898		23 047
Нетна печалба/загуба за периода						125		125
Разпределение на печалбата								
- в т. ч. за дивиденди								
- други						-255		-255
Други изменения в соб. капитал						-2 643		
Състояние към края на отчетния период	3 032	7 734	3 164	320	6 533	134		22 917

Съставил: *Т. У.*
П. Иванова

Ръководител: *Михаил П. Б.*

19.02.2010г.

Закрепен: *Михаил П. Б.*
Директор на одитния център

ВЯРНО С ОРИГИНАЛА:

ХИДРАВЛИЧНИ ЕЛЕМЕНТИ И СИСТЕМИ АД – ЯМБОЛ

ОТЧЕТ

**за дейността на директора за връзки с инвеститорите
през 2009 година**

Дейността на директора за връзки с инвеститорите в дружеството е била изцяло подчинена на изискванията на чл. 116г от ЗППЦК и другите нормативни изисквания.

Свикването на редовното годишно общо събрание на акционерите се извърши в съответствие с установените правила за даване на публичност на поканата, дневния ред и конкретните предложения за решения. Всички материали и поканата за проведоето се през 2009 г. редовно годишно Общо събрание на акционерите бяха изпратени, съгласно ЗППЦК, на Комисията за финансов надзор, Българска фондова борса – София АД и Централен депозитар АД и бяха на разположение на акционерите 30 дни преди датата на общото събрание в офиса на дружеството всеки работен ден. Поканата с дневния ред на събранието бе публикувана в Търговския регистър и във вестник „Пари“.

Спазени са разпоредбите на ЗППЦК и Наредба 2 на КФН за изпращане на протокола от общото събрание, уведомяването размера на дивидента, за начина и времето за неговото изплащане, както и за другите решения на събранието на КФН, БФБ и ЦД, като посредством водения от комисията регистър тази информация стана публично огласена.

През 2009 година дружеството изплаща дивидент за финансовата 2008 година, гласуван от Общото събрание. Акционерите, поддържащи подсметки при инвестиционни посредници, получиха своя дивидент със съдействието на Централен депозитар АД, а за останалите акционери изплащането се извърши чрез Интернешънъл Асет Банк АД, клон Ямбол.

През отчетната година всички тримесечни отчети, както и годишния отчет за 2008 г. са представени в Комисията за финансов надзор и Българска фондова борса – София АД в законоустановените срокове и са били предоставени на разположение на акционерите и инвеститорите на адреса на дружеството за желаещите да се запознаят с тях. Уведомяването на акционерите е извършвано посредством публикуване на информацията в интернет медия на интернет страницата на дружеството www.hes-co.com.

Следвайки политиката за повече прозрачност в отношенията с акционерите, инвеститорите и обществеността, ХЕС АД разкрива регулираната информация през 2009 година чрез платформата Бюлетин на интернет медията Инвестор.БГ АД, а от месец септември 2009 година – чрез платформата на интернет медията Инфосток.БГ.

ВЯРНО С ОРИГИНАЛА:

През 2009 г. към директора за връзки с инвеститорите са постъпвали запитвания от акционери на ХЕС АД, както по телефон, така и писмено или по електронна поща. На всички тях бе отговорено по съответния начин, в зависимост от запитването. Запитванията в най-голямата си част са били свързани с икономическото състояние, пазарното присъствие и перспективите на предприятието с оглед на развиващата се икономическа криза.

Директорът за връзки с инвеститорите води и поддържа регистър за писмената кореспонденция с инвеститорите, регистър на документацията относно изпращането на отчети и уведомления на Комисията за финансов надзор.

За проведените заседания на Съвета на директорите през годината са водени и се съхраняват надлежно верни и пълни протоколи.

През 2009 г. директорът за връзки с инвеститорите взе участие в обучения, семинари и дискусии с цел запознаване с изменения в нормативната уредба и практика по прилагането им в областта на корпоративното управление, участва в изготвяне на становища по проекти за непрекъснато изменящата се нормативна уредба в областта на публичното предлагане на ценни книжа.

Директор за връзки с инвеститорите:

Николай Митанкин

ВЯРНО С ОРИГИНАЛА:

ХИДРАВЛИЧНИ ЕЛЕМЕНТИ И СИСТЕМИ АД

ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА

през 2009 година

СЪДЪРЖАНИЕ

Въведение	2
I. Преглед на дейността	2
1. Основна дейност	2
2. Систематизирана финансова информация:	3
3. Резултати от дейността	4
4. Защита на околната среда.....	8
5. Корпоративна социална отговорност	8
6. Рискови фактори за дейността.....	8
Очаквани рискове и несигурности през 2010 г.	10
7. Промени в цената на акциите на Дружеството.....	10
II. Важни събития, настъпили от началото на годината	11
III. Предвиждано развитие на дружеството и планирана стопанска политика.....	11
IV. Научноизследователска и развойна дейност	12
V. Информация по реда на Търговския закон.....	13
1. Собствени акции	13
2. Информация за членовете на Съвета на директорите	13
2. Изплащане на дивиденди и лихви.....	14
VI. Клонове. Служители	14
VII. Финансови инструменти, използвани от предприятието	15
1. Счетоводна политика.....	15
2. Финансови инструменти	15
3. Ликвидност	15
4. Експозиция на предприятието по отношение на пазарния, кредитния и ликвидния риск и риска на паричния поток.....	16
VIII. Информация за изпълнение на програмата за прилагане на международно признатите стандарти за добро корпоративно управление	16
1. Съдържание и цели на програмата.....	16
2. Изпълнение на програмата.....	17
3. Оценка на програмата.....	18
IX. Допълнителна информация по приложение 10 на Наредба № 2 на КФН.....	18
X. Анализ и разяснение на информацията по приложение 11 на Наредба №2 на КФН 23	

Въведение

Годишният доклад за дейността представя коментар и анализ на финансовия отчет и друга съществена информация относно финансовото състояние и резултатите от дейността на дружеството. Той съдържа информацията по чл. 33, ал. 1 от Закона за счетоводството и чл. 100н, ал. 7 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа (ЗППЦК), както чл. 32, ал. 1, т. 2 и 4 от Наредба № 2 на Комисията за финансов надзор.

ХИДРАВЛИЧНИ ЕЛЕМЕНТИ И СИСТЕМИ АД (ХЕС АД) – град Ямбол е основано през 1968 година с основна дейност производство на хидравлични изделия.

На 23.10.1991г. с решение, вписано в Търговския регистър, ХЕС АД е преобразувано в акционерно дружество за неопределен срок, с предмет на дейност: маркетингова, изследователска, развойна, производствена, инженерингова, пласментна и вътрешно- и външнотърговска дейност в областта на хидравличните изделия и системи, общо машиностроене, стоки и услуги за населението.

На основание МСС 27 ХЕС АД е дъщерно предприятие и е част от икономическа група. Мажоритарен акционер на емитента е СТАРА ПЛАНИНА ХОЛД АД, притежаващ 64,53 % от капитала на ХЕС АД към 31.12.2009 г. Стара планина холд АД е холдингова компания със седалище и адрес на управление в град София, ул. „Фредерик Жолио Кюри“ № 20, ет. 9, с предмет на дейност: Придобиване, управление, оценка и продажба на участия в български и чуждестранни дружества; придобиване управление и продажба на облигации, оценка и продажба на патенти, отстъпване на лицензи за използване на патенти на дружества, в които холдинговото акционерно дружество участва; финансираня на дружества, в които участва холдинговото дружество; други търговски сделки, които не са забранени със закон. Холдингът притежава акции от промишлени предприятия в различни области на производството на продукти. Той участва дейно в развитието на българската промишленост като постига европейско и световно ниво на качество и рентабилност.

I. Преглед на дейността

1. Основна дейност

Основната дейност на ХЕС АД е разгърната на две площадки: Базов завод – град Ямбол и ЗТО (Цех 440) – град Ямбол.

Дружеството работи със собствени машини, съоръжения, транспортни средства и друго оборудване. Разполага с инсталации за галванични и лакобояджийски покрития.

Производството на ХЕС е ориентирано към изпълнение на клиентски поръчки за:

- бутални хидравлични цилиндри – еднодействащи и двойнодействащи, с и без демпфериране в края на хода, с диаметър на буталото от 20 до 300 мм;
- плунжерни хидравлични цилиндри – с диаметър на плунжера от 20 до 250 мм, с максимална дължина на хода 3000 мм;
- телескопични хидравлични цилиндри – еднодействащи до 8 степени, с максимален ход до 8000 мм, двойнодействащи до 3 степени с максимален ход 4500 мм;
- ръчни бутални хидравлични помпи;
- прецизни ротационни детайли с или без нанесени върху тях галванични покрития.

През 2005 година управлението на качеството в ХЕС АД е определено като съответстващо на международния стандарт за качество ISO 9001:2000, съгласно получени сертификати:

Certificate of Approval for ISO 9001:2000, издаден от Lloyd's Register
Certificate of Approval for ISO 9001:2000, издаден от TÜV Rheinland

В края на 2008 г. ХЕС АД извърши пресертификация по ISO 9001:2000 и в момента притежава сертификат, издаден от TÜV Rheinland със срок до 2011 година.

Произвежданите изделия се подлагат на 100% изпитание и се придружават с необходимите сертификати за качество. Гаранцията, която фирмата предоставя на своите клиенти е 18 месеца.

Търговската ориентация на ХЕС АД е с преобладаващ дял на износа, който за 2009 година е около 97% и вътрешен пазар около 3%. Продукцията се изнася за Австрия, Италия, Франция, Германия, САЩ, Холандия, Русия и др.

Конкурентни на ХЕС АД фирми на вътрешния пазар са:

Джебел-96 ООД – Джебел

Кирково ООД – Кирково

Пневматика-Серта АД – Кърджали

Конкурентни на ХЕС АД фирми в международен план са:

Chapel Group - Франция

Tecnocilindri – Италия

Hidraulica U.M. Ploreni S.A. – Румъния

Contarini Leopoldo S.r.l. – Италия

Glual Hidraulica S.A. – Испания

Bucher Hydraulics GmbH – Германия

Euromat Henrion Hydraulique S.A. – Франция

Hydropa GmbH & Cie.KG – Германия

Hytos A.S. – Чехия

Weber Hydraulik GmbH – Германия

Дружеството има установени трайни взаимоотношения с реномирани български и европейски доставчици на суровини и материали.

2. Систематизирана финансова информация:

Представените по-долу избрани финансови данни за дружеството се основават на неговите одитирани финансови отчети.

Показател (хил. лв.)	2007 г.	2008 г.	2009 г.
приходи от основна дейност	48 975	45 500	18 664
разходи за основна дейност	46 606	42 277	18 511
печалба от основна дейност	2 369	3 223	153
нетна печалба от дейността	2 111	2 896	125
сума на активите, в т.ч.:	30 610	31 414	29 188
- нетекущи	10 741	12 350	12 735
- текущи	19 869	19 064	16 453
нетни активи	20 566	23 047	22 917
акционерен капитал	3 032	3 032	3 032
брой акции	3 032 292	3 032 292	3 032 292
дивидент на една акция (в лева)	0,137	0,0842	

С решение на ОСА от 05.06.2006 г. капиталът на Дружеството е увеличен със собствени средства и броят на акциите се променя от 261 983 лв. на 2 619 830 лв. Увеличението е вписано в Търговския регистър.

По решение на Съвета на директорите на ХЕС АД през 2007 г. бе осъществено успешно увеличение на капитала чрез публично предлагане на нова емисия акции. Увеличението е вписано в Търговския регистър.

3. Резултати от дейността

ПРИХОДИ

През 2009 г. са реализирани приходи от продажби в размер на 18 112 хил. лв. По всеобща оценка, изминалата 2009г. се определя като най-лошата от началото на световната икономическа криза и в резултат на това достигнатите приходи от продажби се считат за вероятното дъно на този показател. Големите икономики в Западна Европа, чийто тренд определя развитието на нашите основни клиенти, отбелязаха съществен спад и предизвикаха най-големият срив в продажбите на Дружеството през най-новата му история – 60% на годишна база.

Стойностният обем на продажбите за PALFINGER GROUP през 2009г. отбеляза спад с -64% спрямо нивото от 2008г. и достигна едва до 11 млн. лв. Количеството продадени продукти намаля с малко повече от 67%, като тук не се отчитат близо 4000 цилиндъра, които фирма Palfinger използва, редуцирайки собствените си складови наличности. Продажните цени бяха запазени на последно договорено ниво от средата на 2008г. с изключение на една група цилиндри за Palfinger-Guima, които бяха намалени с 1,5% в началото на второто полугодие. В съответствие с очакванията, тази стъпка не доведе до никаква промяна на заявките и ниското им ниво се задържа почти до края на годината.

Започналият много по-рано стремителен спад в продажбите за вторият по-големина клиент на ХЕС – HS PENTA приключи в края на 2008 – началото на 2009. Още през първото тримесечие на 2009г. се очерта стабилно, но значително по-ниско средно ниво на продажбите - около 600 х.лв/тримесечие, което се запази през цялата година. В резултат на това оборотът помежду ни остана под границата от 2,5 млн. лв. На годишна база това означава спад с 65% спрямо 2008г. През 2009г. беше направена една корекция на цените за фирма PENTA - от м.Март те бяха намалени средно с 5%.

След като през 2008г. другите, по-малки чуждестранни клиенти на ХЕС реагираха най-бързо и най-остро на задаващата се световна икономическа криза, през изминалата 2009 спадът в продажбите за тях се задържа до нивото от -50%. В отделни случаи дори доста по-малко. Това от една страна обяснява задържането на общият спад в продажбите до -60%, въпреки че двата основни клиента го превишават. Другата причина е навлизането през 2009г. на нов, съществен по значимост клиент за ХЕС АД – а именно руският производител на комбайни, фирма РОСТСЕЛЬМАШ. Стартът на нашата съвместна работа беше много обещаващ с годишно ниво на продажбите от почти 2 млн. лв.

Българският пазар също почувствал рецесията откън, реагира с намаляване на заявките, като съотношението беше подобно на тенденцията от Европа около – 65%.

По-долу представяме сравнителна информация за продажбите през последните 3 години:

Реализация по години на основни видове изделия:

Реализирани цилиндри	Продажби 2007 г.		Продажби 2008 г.		Продажби 2009 г.	
	брой	стойност (хил. лв.)	брой	стойност (хил. лв.)	брой	стойност (хил. лв.)
Плунжерни	3 956	534	4 219	577	4 508	485
Бутални	136 109	35 055	115 090	33 365	52 185	13 775
Телескопични	32 140	6 399	25 954	5 355	13 728	2 639
Общо:	172 205	41 988	145 263	39 297	70 419	16 899

Реализация по години по видове дейност представяме по-долу:

Показател /хил. лв./	2007 г.	2008 г.	2009 г.
Приходи от основна дейност, в т. ч.	48 793	45 102	18 112
продукция	47 962	42 829	17 494
услуги	38	69	13
други	793	2 204	605

Условно пазарът може да се раздели на вътрешен (България) и външен (чужбина).

- За вътрешния пазар е характерно ниско потребление, малка или по-често липса на серийност и повторяемост, кратки срокове за изпълнение. Високи изисквания за качество и средни цени;
- За външния пазар е характерна ниска и средна серийност и повторяемост, планирани срокове за изпълнение с тенденция за скъсяване на хоризонта. Много високи изисквания за качество и ниски цени.

В смисъла на горепосочените характеристики на пазарите и съобразно целите, поставени пред Дружеството, може да се твърди, че нивото на конкурентоспособност на ХЕС е добро както на външния така и по отношение на вътрешния пазар. В подкрепа на тези твърдения може да се посочи следното:

- Основно предимство на ХЕС е действащата Система за йерархично организиране на познанията „за“ и „от“ управление на процесите, базирана на компютърен софтуер, притежаващ функциите: ERP (Планиране на ресурсите), PDM (Управление на документооборота), CRM (Управление на взаимоотношенията с клиенти), PLM (Управление на жизнения цикъл на продукта), CAD-CAM, DNC и други. Системата интегрира всички основни процеси и създава възможност за управление движението на голямо множество от различни по своя характер продукти, в различни по размер партии, в различни интервали от време. Повишава се значително гъвкавостта на ХЕС като доставчик по отношение на цялата гама изделия, независимо от големината на серията. Това е стратегическо предимство в съвременните тенденции на демасовизация на индустриалните пазари и влиянието на този фактор рефлектира в посока на значително намаляване на сроковете за обслужване на клиентите и относително по – ниска себестойност.

- ХЕС притежава опит в бързо и ефективно въвеждане на ключови технологични процеси. Това дава възможност за предоставяне на пазара на изделия с високи качествени показатели, в широка гама, с дребна серийност, превъзхождащи предлаганите условия от конкуренцията, при едновременно поддържане на конкурентни цени.
- Поради безспорни ценови предимства спрямо конкурентите от Европа, за нас са от значение конкурентите от бързо развиващите се икономики от азиатския регион. В този аспект, географското разположение на ХЕС в близост до европейските клиенти, се явява осезаемо предимство, което едновременно води до съкращаване на сроковете за доставка и намалява относителния дял на транспортните разходи в себестойността на крайното изделие.
- С доказани възможности за обслужване в широка продуктова гама със значително намалена серийност, ХЕС утвърждава наложена практика за поддържане на дългосрочни договори за комплексно обслужване с хидравлични елементи на компании – производители на OEM (*Оригинално машинно оборудване*).

По-долу представяме информация за продажбите на ХЕС АД по основни пазари за предходните 3 години:

Пазари	Стойност хил. лв. 2007 г.	% от общите продажби	Стойност хил. лв. 2008 г.	% от общите продажби	Стойност хил. лв. 2009 г.	% от общите продажби
Австрия	19 689	40.35%	16 961	37.60%	4 602	25.40%
Италия	9 162	18.78%	7 664	17.00%	2 573	14.20%
Франция	7 949	16.29%	7 859	17.40%	4 301	23.80%
Германия	1 911	3.92%	1 754	3.90%	789	4.40%
САЩ	1 342	2.75%	-	-		
Словения	2 770	5.68%	4 178	9.30%	1 627	9.00%
Холандия	1 923	3.94%	1 502	3.30%	1 003	5.60%
Русия					1 915	10.50%
България	2 473	5.07%	1 480	3.30%	605	3.30%
Други	1 574	3.22%	3 704	8.20%	697	3.80%
Общо продажби	48 793	100.00%	45 102	100.00%	18 112	100.00%

Към датата на изготвяне на настоящия доклад ХЕС АД има сключени договори за доставка на хидравлични цилиндри със следните основни клиенти на Дружеството:

- Действащ договор с фирма PALFINGER - Австрия за продажба на хидравлични цилиндри. Сроктът на договора е до 31.12.2011 г.
- Действащ десетгодишен договор с фирма HS PENTA - Италия за продажба на хидравлични цилиндри. Сроктът на договора е до 2012 г.

РАЗХОДИ

Общите разходи през 2009 г. са в размер на 18 511 хил. лв.

Оперативните разходи – за материали, външни услуги, заплати и осигуровки имат най-голям дял в размера на разходите. Тяхното разпределение по години е както следва:

вид разход	2007 г.	% към продажби	2008 г.	% към продажби	2009 г.	% към продажби
материали	29698	61%	25 871	57%	9 862	54%
услуги	8216	17%	7 286	16%	3 293	18%
труд	7116	15%	6 556	15%	3 357	19%

От най-съществено значение за формиране разходите за материали са следните: стоманени тръби, кръгли стомани, чугуни, уплътнители, за които съществува достатъчно производство в международен план.

Намаленото, а в някои случаи напълно преустановеното търсене на стомани през 2009 принуди всички производители да предприемат крайни мерки за овладяване на ситуацията. Още през първото тримесечие на 2009 много от заводите производители на стоманени тръби бяха затворени напълно (в т.ч. и нашите най-големи доставчици от Украйна), а други работеха при много редуцирани мощности. Крайната цел на подобни мерки беше да се спре свободното падане на цените при всички стоманени продукти. ХЕС АД не успя да се възползва от много изгодните ценови предложения през цялото първо полугодие на 2009 поради изчерпване на своите собствени складови наличности.

Първите покупки на по-големи количества материали през есента бяха реализирани на ценови нива около 10-15% по-ниски от края на 2008г. До края на 2009 средните цени при стоманените тръби поевтиняха до около 20-22% в сравнение с края на 2008г. Намалението стоманените пръти и ламарините за същия период беше около 24-27%.

В края на годината, мерките предприети от стоманодобивните гиганти дадоха резултат и в комбинация с посъживилото се търсене от пазара, цените на стоманите обърнаха своя тренд нагоре.

По отношение на сроковете за доставка – обобщение на годишна база е невъзможно да се направи, предвид многообразието от влияещи фактори. В случаите на големи складови наличности, отказани предишни договори и т.н.т. можеха да се постигнат срокове за доставка от две – три седмици. При други материали, за които беше необходимо ново производство, се запазиха нормалните граници от 8÷10 седмици.

Предвид горепосоченото, обезпечаването на материали за всички поръчки на нашите клиенти през 2009г. не беше никакъв проблем.

Към датата на изготвяне на доклада ХЕС АД има сключени договорености на годишна база за доставка на основни за производството на хидравлични цилиндри материали, както следва:

- На стоманени тръби: МАКС МЕТАЛ ЕООД, SICAM S.p.A., BHT GmbH, Benteler Distribution;
- На кръгли и листови стомани: МЕТАЛТРАНС ООД-Перник, Лавина ЕООД-Ямбол;
- На химикали и масла: .. : ФИНТЕХ ООД – София, Марвин ООД– Стара Загора, КАМИДА ОЙЛ ЕООД – Ямбол;
- На уплътнители: ТРЕЛЕБОРГ СИЙЛИНГ СОЛЮШЪНС БЪЛГАРИЯ ЕООД, FREUDENBERG SIMRIT GERMANY GmbH;

Отношенията с горепосочените доставчици и потребители не са в резултат на зависимост, а на утвърдени търговски взаимоотношения и на взаимна финансова изгода.

4. Защита на околната среда

ХЕС АД разполага с пречиствателна станция за отпадни води с филтър-преса за обезвреждане водите от галваничния участък. Съблюдава се спазването на нормативно определените нива на параметрите на пречистените води, които подлежат на контрол.

5. Корпоративна социална отговорност

В ХЕС АД действа стратегия за корпоративна социална отговорност най-вече по отношение взаимоотношенията между дружеството и персонала.

Действат някои стимули и придобивки, които са над нормативно задължителните, а именно:

Бонуси в заплащането – в системата на определяне на месечното възнаграждение има и елементи на премиране.

Сключена е комплексна застраховка „Живот“, която включва както задължителната по нормативната уредба застраховка „Трудова злополука“, така и постоянна „Здравна застраховка“.

Изплащане на помощи за лечение, по радостни и тъжни поводи.

Отпускане средства за театрални постановки, честване на 8-ми март и други.

Езикови и други курсове за придобиване на професионална квалификация.

В ХЕС АД има обзаведена подходяща стая за жената.

6. Рискови фактори за дейността

Световната и Европейската икономика изживяха една от най-трудните, по отношение на бизнеса, години след Втората Световна война. Всички планове, прогнози за растеж и развитие бяха ревизирани или замразени. Няма сектор от икономиката, който да остана незасегнат от кризата, но особено силно тя се усети в областта на машиностроенето. След масовите фалити на банки и финансови институции в края на 2008, в началото на 2009 година дойде ред и реалната икономика да изпита подобни трудности. Множество фирми в автомобилната индустрия и особено при тежкотоварните автомобили претърпяха сериозни спадове и това даде своето отражение при всички поддоставчици по веригата, част от която е и ХЕС АД. Въпреки че през третото тримесечие на 2009 финансовите институции вече показваха стабилност, достъпът до капитали остана труден и производителите все по-трудно обслужваха и малкото поръчки, които получаваха. Очакваме недостигът на свеж финансов капитал да се окаже сериозна пречка пред възстановяването на реалния сектор на икономиката.

Фактори от вътрешен характер, влияещи върху разходите на Дружеството са следните:

- Затрудненото или неточното планиране на потребностите в съчетание с малки количества и голямо разнообразие не ни позволява оптимизиране на разходите по доставки на материали.

- Значително завишените изисквания от клиентите за нивото на качеството водят до необходимост от допълнително обучение на персонала, подобряване или подновяване на използваната технологична екипировка и др.
- Разширяване на развойната дейност за усъвършенстване на съществуващите или усвояване на нови технологични процеси.

Управлението на риска в рамките на ХЕС АД е реализирано системно чрез следните организационни механизми:

- управление на извънредните събития с оперативен характер, включващо стъпките по установяване, регистриране, овладяване на верижните поражения и предприемане на мерки по тяхното преодоляване;
- управление на организационното интегриране на средата чрез създаден специализиран Съвет в едно с взаимодействащи структури, вкл. по управление на проекти и управление на човешките ресурси.

Систематичните рискове са резултативна величина от макроикономическите рискове и от пазарния риск. Те са свързани с макросредата, в която функционира предприятието, поради което същите не подлежат на управление от страна на неговия ръководен екип.

Несистематични (микроикономически) рискове представляват частта от общия инвестиционен риск и могат да бъдат разделени на две групи: отраслов риск, касаещ несигурността в развитието на отрасъла като цяло, и общофирмен риск, произтичащ от спецификата на конкретното дружество.

Рискови фактори, относими към отрасъл Машиностроене. Отрасловият риск се поражда от влиянието на технологичните промени в отрасъла върху доходите и паричните потоци в този отрасъл, уменията на мениджмънта, силната конкуренция на външни и вътрешни пазари и др.

Общофирмени рискове. Пазарният риск е свързан с промени в пазарните условия. Той включва рискове по получаване на приходи, рискове по получаване на печалба, лихвени рискове и валутни рискове.

Рискове по получаване на приходи. Рисковете по получаване на приходи изискват сериозен анализ на главните фактори, които пораждат несигурност в реализацията на продажбите на хидравлични изделия. Тази несигурност може да бъде измерена чрез променливостта на получаваните приходи в течение на времето. За значителното му намаляване се разчита на повишена вътрешнофирмена способност за ефективно прогнозиране и планиране, както и поддържането на стабилни взаимоотношения с клиенти. Два икономически субекта – Palfinger Group и HS Penta определят около 80% от продажбите на дружеството, като тяхното успешно пазарно присъствие предопределя стабилитета на продажбите на ХЕС АД.

Рискове по получаване на печалба. Пазарният риск се проявява в по-бързото спадане на приходите от продажби, в сравнение с темпа на намаляване на разходите.

Лихвени рискове. Лихвеният риск е свързан с промени в нивата на пазарните лихвени проценти, които биха могли да доведат до увеличаване на лихвените разходи и съответно намаляване на финансовия резултат на Дружеството.

Валутни рискове. Валутният риск се изразява при неблагоприятна промяна в съотношението между валутите, в които са деноминирани приходите и/или разходите на дружеството. Запазването на тенденцията на курса EUR/USD забавя развитието на

продажбите на американския пазар поради загуба на ценови конкурентни предимства пред фирмите от САЩ и Канада.

Оперативни рискове. Основните оперативни рискове са свързани с:

- възприети практики на оперативно управление, като постепенно се преодолява недостигът на управленски умения чрез повишаване на познавателното ниво на средния управленски персонал;
- недостиг на действително квалифицирана работна ръка. Дефицит на пазара на труда в региона по отношение на някои специфични професии – заварчици, оператори на CNC машини, настройчици, фрезисти. Противодействието срещу тази негативна тенденция е в прилагането на програми за вътрешно – фирмено обучение и повишаване на квалификацията.

Очаквани рискове и несигурности през 2010 г.

Дългосрочното планиране, което осигуряваше голяма степен на спокойствие и сигурност в годините преди кризата, вече не е толкова устойчива база. Намалването на търсенето принуди много от фирмите да работят буквално „ден за ден“ без планове или визия за някакъв по-дълъг период напред. Това беше допълнително подхранено от предлаганите къси срокове за доставка от страна на производителите на хидравлични изделия и удовлетворяване на всякакви претенции, предявени от клиентите. С изчерпването на наличните по складовете материали и реструктуриране на капацитетите на голяма част от доставчиците, ситуацията с обезпечаването с материали в края на 2009 се промени коренно. Сроковете се върнаха към обичайните преди началото на кризата, а цените тръгнаха нагоре. В същото време, крайните потребители на хидравлични изделия очевидно все още не разбират настъпилата промяна и продължават да отправят заявките си в последният момент и да притискат за по-ниски цени. Балансът между тези две крайности, на фона на все по засилваща се междуфирмена задлъжнялост, ще се окаже решаващ за запазване стабилността на производството в ХЕС АД.

След като през последните 18 месеца ХЕС АД успя оптимално да редуцира своите човешки ресурси, днес сме изправени пред предизвикателството да съумеем да отговорим на големите дисбаланси в търсенето, без да прибегваме до ново назначаване на служители. Широката инвестиционна програма, която осигури значителен технологичен ресурс, е много сериозна опора в този важен момент.

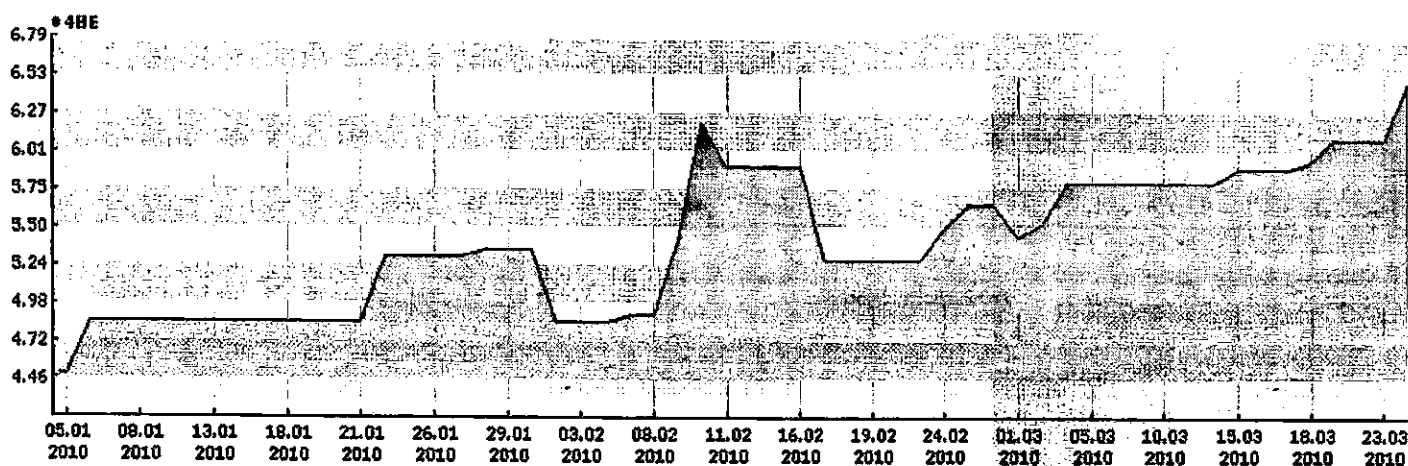
7. Промени в цената на акциите на Дружеството

Акциите на Хидравлични елементи и системи АД се търгуват на „Неофициален пазар на акции“, сегмент „А“ на Българска фондова борса АД. По решение на Съвета на директорите на ХЕС АД от 14.03.2008 г., бе осъществено увеличение на капитала чрез публично предлагане на нова емисия акции. След успешно пласиране на емисията, на 17.07.2008 г. в Търговския регистър бе вписано увеличението на капитала от 2 619 830 лв. на 3 032 292 лв.

Цена на една акция на дружеството в лева:

31.12.2004	31.12.2005	31.12.2006	31.12.2007	31.12.2008	31.12.2009
2,00	6,17	11,97	25,83	4,06	4,70

Движение на цената на акциите от началото на 2010 година:

Източник: www.bse-sofia.bg

II. Важни събития, настъпили от началото на годината

След датата на годишното счетоводно приключване на ръководството на ХЕС АД не са известни важни и съществени събития, които биха могли да повлияят на инвеститорския интерес.

III. Предвиждано развитие на дружеството и планирана стопанска политика

Очаквани тенденции по отношение пазарите на хидравлични изделия и търсенето. Световното потребление на хидравлични елементи е в следните основни области на приложение:

- селскостопански машини (комбайни, трактори);
- строителни машини (багери, булдозери, валежи, челни товарачи, бетонпомпи и други);
- товаро-разтоварни машини (кранове, мото и електрокари, самосвали);
- комунални почистващи и транспортни машини;
- машини за горската промишленост (дърводобив);
- в съоръжения с общо машиностроително приложение (преси, конвейери и други).

Хидравличните елементи се вграждат в цялостни инженерингови решения, отличаващи се с консерватизъм, при което не се очаква намаляване на световното им потребление във връзка със заместващ продукт или алтернативна технология.

Основните клиенти на хидравлични елементи са компании от развити индустриални икономики, които вграждат тези компоненти в свои завършени комплексни продукти – машини и съоръжения. Поради тази причина, клиентите на хидравлични елементи са с изразени предпочитания за създаване и поддържане на дългосрочни договорни отношения за доставки, осигуряващи пълно комплектоване на продуктите им. При друга, по-малка част от клиентите, хидравличните елементи намират приложение за поддържане и ремонт на съществуващи хидравлични системи.

Очакваната тенденция е на константно или леко завишено търсене, което се дължи преди всичко на настъпилите изменения в макросредата.

Очаквани тенденции в продажните цени. Пазарните цени на произвежданите продукти очакваме да останат непроменени.

Очакваните тенденции по отношение на поръчките, производството и продажбите.

През изминалата 2009 година плановите на най-големия ни клиент PALFINGER GROUP се променяха много динамично. До средата на годината тенденцията беше в посока на редуциране, след което по тяхна информация пазарът вече се е саморегулирал. Установяването на едно стабилно, макар и по-ниско ниво се усети в ХЕС едва в края на третото и началото на четвъртото тримесечие. Това изместване във времето се дължи на намаляването на складовите наличности от цилиндри при клиента.

Плановите за продажбите за PALFINGER GROUP през 2010 са изключително оптимистични, за ръст с около 25-30% спрямо 2009, но въпреки това те са все още твърде далеч от нивата преди кризата.

Подобна е прогнозата и при другият основен клиент – HS PENTA. Очакваният ръст на годишна база спрямо 2009 г. е около и над 30%, но и тук продажбите ще останат на доста ниски нива спрямо предходните години.

По отношение на другите утвърдени клиенти на ХЕС също очакваме покачване на заявките. По-важен тук е въпросът дали ще има завръщане на такива клиенти, които в резултат на кризата взеха решение за пълно преустановяване на покупките от ХЕС. Отговорът на този въпрос ще дойде не по-рано от ноември – декември 2010 г.

Факторите, които се очаква да окажат влияние върху разходите за 2010 г., дадени по-долу в реда на тяхната относителна тежест, са следните:

- Пазарните цени на суровини и материали за производство.
- Регионалната пазарна цена на работната сила.
- Цените на енергийните ресурси, като очакваната тенденция е за покачване. Текущият относителен дял на енергийните разходи в себестойността на продукцията е около 3 %. Няколко процеса се явяват доминиращи консуматори. Взимат се мерки за промени в производствените процеси, с оглед намаляване на участието на доминиращи консуматори на енергоресурси.

IV. Научноизследователска и развойна дейност

В предприятието функционират съответни направления и звена, които развиват дейности по усъвършенстване на производството, разработване и усвояване на нови продукти. И през 2009 година основните цели на звената, осъществяващи развойна дейност бяха насочени към задоволяване на нарасналите изисквания на клиентите с разработване на нови типове продукти; усъвършенстване на технологията на производство с цел повишаване на качеството на досега произвежданата гама; оптимизация на технологичния и производствен процес с цел снижаване себестойността на продуктите и конкурентно ценово присъствие на пазара.

V. Информация по реда на Търговския закон

1. Собствени акции

ХЕС АД не притежава, не е придобивало и не е прехвърляло собствени акции през 2009 г.

2. Информация за членовете на Съвета на директорите

ХЕС АД има едностепенна структура на управление. Съветът на директорите е управителен орган на ХЕС АД, който осъществява планирането и координацията на цялостната дейност на Дружеството, очертана в неговия предмет, като извършва всички предвидени в закона и устава действия по организация, ръководство и контрол. Ежегодно Съветът на директорите изготвя доклад за дейността на Дружеството. Организацията на работата му, както и неговите задължения, отговорности и правомощия са регламентирани и конкретизирани с правилник за работата на Съвета на директорите на ХЕС АД. Съветът на директорите взема своите решения на заседания, които се провеждат най-малко веднъж на три месеца, съгласно нормативно установените изисквания относно реда за свикването и провеждането им.

Съставът на избрания от Общото събрание Съвет на директорите гарантира независимостта и безпристрастността на оценките и действията на неговите членове по отношение функционирането на дружеството.

Съветът на директорите се състои от 3 лица:

- ЛОМА ЕООД – град София, ул. "Д. Хаджикоцев" № 102, вх. А; ЕИК 121684645 – Председател на СД, представлявано от Евгений Василев Узунов;
- Велев Инвест ООД – град София, ул. „А. П. Чехов“ № 58А; ЕИК 175064007 – член на СД и Изпълнителен директор, представлявано от Васил Георгиев Велев
- МАЯ-ПЛ ООД – град Пловдив, бул. „България“ № 74, ЕИК 200108608 – член на СД, представлявано от Спас Борисов Видев.

Прокурист на дружеството е Петър Дянков Бъчваров.

Търговски пълномощници на дружеството са Георги Атанасов Георгиев и Димитър Павлов Върбанов.

Информация за възнагражденията, получени общо през годината от членовете на Съвета на директорите е посочена в раздел IX, т. 17 на доклада.

Участие на членовете на Съвета на директорите в търговски дружества като неограничено отговорни съдружници, притежаване на повече от 25 на сто от капитала на друго дружество, както и участието им в управлението на други дружества или кооперации като прокуристи, управители или членове на съвети:

Член на Съвета на директорите	дружества, в които притежава повече от 25 % от капитала	участие като прокуристи, управители или членове на съвети в други дружества или кооперации
Лома ЕООД	Институт за изследване на глобализацията ООД – София	Елхим Искра АД – Пазарджик М+С Хидравлик АД – Казанлък
Велев Инвест ООД	Бик Холд ООД – София Ролет ООД – Пловдив Интерфининвест АД, Етрополе	М+С Хидравлик АД – Казанлък
МАЯ-ПЛ ООД	Няма такива	Няма такива

През отчетната година членовете на Съвета на директорите или свързани с тях лица не са сключвали с Дружеството договори, които излизат извън обичайната му дейност или съществено се отклоняват от пазарните условия.

Спазено е изискването на закона най-малко една трета от членовете на Съвета да бъдат независими лица. Няма изменения и в утвърдените специални критерии за избор на член на Съвета на директорите. В досегашната си практика Съветът на директорите не се е сблъсквал със ситуация на възникнал пряк или непряк конфликт на интереси между член на управителния орган и акционер. Няма установен случай на преки или косвени конфликти между интереса на член на Съвета на директорите и интереса на дружеството.

2. Изплащане на дивиденди и лихви

Дружеството прилага политика на ежегодно разпределяне на дивиденди повече от 10 години. Съветът на директорите предполага, че при вземането на решение за изплащането на дивидент за отчетната финансова година акционерите ще отчетат неблагоприятните резултати от икономическата криза и необходимостта от предприемане на адекватни защитни мерки.

От 1998 г. до 2008 г. ХЕС АД е изплащал дивидент всяка година.

VI. Клонове. Служители

ХЕС АД няма клонове.

Средната численост на зетия персонал по категории за последните 3 години е, както следва:

Категории	2007 г.	2008 г.	2009 г.
1. Специалисти рък. функции	58	48	42
2. Специалисти	95	93	73
3. Помощен персонал	77	73	49
4. Работници	616	552	343
5. Непромишлен персонал	5	5	3
Общо персонал:	851	771	510

По-долу представяме движението на числеността на персонала, средната работна заплата и производителност на човек, на база приходи от продажби:

година	ср.спис. брой	ср.раб. заплата	производителност/човек (лв.)
2004	926	406	39 694
2005	961	397	44 673
2006	884	464	48 188
2007	851	568	57 336
2008	771	607	58 498
2009	510	490	36 963

Няма договорености за участие на служителите в капитала на емитента, включително чрез издаване на акции, опции или други ценни книжа на емитента.

VII. Финансови инструменти, използвани от предприятието

1. Счетоводна политика

Съгласно действащото счетоводно законодателство в България, от началото на 2003 г. ХЕС АД прилага Международните стандарти за финансови отчети. Годишният финансов отчет за 2009 г. е изготвен в съответствие с Международните стандарти за финансови отчети, издадени или редактирани от Международния комитет по счетоводни стандарти (KMCC/IASC), както и от Съвета по Международни счетоводни стандарти (CMCC/IASB). Дружеството продължава същата счетоводна политика, както и при изготвянето на годишния финансов отчет за 2008 г.

При организиране на счетоводното отчитане на стопанските операции, дружеството е спазвало основните принципи, определени от Закона за счетоводството и изискванията, определени в Международните счетоводни стандарти, в Индивидуалния сметкоплан и индивидуалната Счетоводна политика на предприятието. За организиране на счетоводната отчетност е изграден Индивидуален сметкоплан. Окончателното приключване на счетоводните сметки се извършва само в края на финансовата година, която съвпада с календарната, съгласно изискванията на глава пета Финансови отчети на ЗС. Годишните финансови отчети се съставят след изготвяне на Годишната данъчна декларация и начисляване на дължимите данъци за отчетния период. Тогава се установява и окончателният финансов резултат на дружеството.

Счетоводното отчитане се извършва чрез използване на специализиран счетоводен програмен продукт.

2. Финансови инструменти

Финансовите инструменти, с които Дружеството е оперирало през разглеждания период, е било с основна цел обезпечаване на инвестиционната програма и ефективното управление на оборотните средства. Използваните от ХЕС АД финансови инструменти през 2009 г. са както следва:

- С анекс е удължен срока на договора за депозит между ХЕС АД и Стара планина холд АД до 01.10.2011 г.

- С анекс е удължен срока на договора за заем между ХЕС АД и Лизингова компания АД до 22.01.2011 г.

- Към 31.12.2009 г. ХЕС АД има депозити в ИА Банк, клон Ямбол общо в размер на 3 530 хил. лева и 1 000 хил. евро за срок от 1 месец до 1 година и годишна лихва между 4 и 7,5%.

Паричните средства в лева са оценени по номиналната им стойност. Сделките в чуждестранна валута се вписват в левове и валута при първоначалното си счетоводно отразяване, като към сумата в чуждестранна валута се прилага централният курс към датата на сделката. Паричните средства в чуждестранна валута се преоценяват, съгласно възприетата счетоводна политика, месечно по централен курс на БНБ. Паричните средства в чуждестранна валута при текущото им потребление се оценяват по централен курс в деня на операцията. Разликите от валутните курсове, възникващи при разплащането, се отчитат като финансов разход или приход през периода на възникването им.

3. Ликвидност

Основната маса парични средства в Дружеството се генерира от основната дейност, като изключителен дял имат приходите от продажба на произведената продукция (хидравлични цилиндри). За 2009 г. паричните постъпления от основната дейност са 19 200 хил. лв.

Вторият източник на парични средства е банковото кредитиране. Към края на периода ХЕС АД има сключен един договор за банков кредит - револвиращ кредит за оборотни средства от РАЙФАЙЗЕНБАНК (БЪЛГАРИЯ) в размер на 1 000 000 евро. Усвоената част към 31.12.2009 г. е 720 000 евро (1 408 198 лв.). Сроктът за издължаване на кредита е 15.12.2010 г.

Факторите, които влияят върху ликвидното състояние на Дружеството основно са следните:

- Осигурено външно финансиране;
- Нивото на осигуряване запаси от основните материали
- Обслужването на банковия кредит;
- Набрани средства от емитираните нови акции през 2007 г.;
- Финансиране по проекти
- Гъвкавите схеми на депозитите;

4. Експозиция на предприятието по отношение на пазарния, кредитния и ликвидния риск и риска на паричния поток.

Пазарният риск е три вида:

Валутен риск – рискът, че стойността на финансов инструмент ще варира поради промяна във валутните курсове.

Лихвен риск - рискът, че стойността на финансов инструмент ще варира поради промени в пазарните лихвени проценти.

Ценовият риск – това е рискът, че стойността на даден финансов инструмент ще варира в резултат на промени в пазарните цени.

Към 31.12.2009 г. лихвоносните финансови инструменти на ХЕС АД са само предоставените заеми и депозити в лева и евро.

Кредитен риск – ХЕС АД е предоставил заеми на „Лизингова компания“ АД, която е с дългосрочна неопетнена кредитна репутация, което минимизира кредитния риск.

Поради характера на финансовите инструменти, използвани от ХЕС АД, ликвидния риск и лихвения риск на паричния поток също са сведени до минимум.

VIII. Информация за изпълнение на програмата за прилагане на международно признатите стандарти за добро корпоративно управление

1. Съдържание и цели на програмата

Програмата на ХЕС АД за прилагане на международно признатите стандарти за добро корпоративно управление предвижда осъществяването на редица инициативи в няколко основни направления, изпълнението на които е подчинено на приоритетните цели, заложи в нея, а именно: защита правата на акционерите; обезпечаване на равнопоставено отношение към всеки акционер (включително миноритарните и чуждестранните акционери); обезпечаване признаването на правата на лицата, заинтересувани от управлението и устойчивото развитие на дружеството и да насърчава сътрудничеството с тях; осигуряване на своевременно и точно разкриване на изискуемата по закон информация, свързана с ХЕС АД относно важни проблеми на финансовото състояние, резултатите от дейността, собствеността и управлението на дружеството; подпомагане на стратегическото управление на ХЕС АД, ефикасния контрол върху дейността на съвета на директорите и отчетността му пред всички заинтересувани лица.

През годината, чрез своите редовни заседания, Съветът на директорите съдейства за осигуряване на ефективно управление на ресурсите на Дружеството.

2. Изпълнение на програмата

Основна насока при изпълнение на Програмата на ХЕС АД бе привеждане на всички вътрешни актове на дружеството и цялостната му дейност в съответствие с непрекъснато изменящата се действаща нормативна уредба. Всички финансови отчети на Дружеството се изготвят съгласно МСС, а годишният одит се извършва от независим одитор с оглед осигуряване на безпристрастна и обективна преценка за начина, по който са изготвени и представени тези отчети. Отчетите се придружават от подробни доклади за дейността. От 2009 година функционира одитен комитет, избран от акционерите.

Повишаване на доверието на акционерите, инвеститорите и заинтересуваните от управлението и дейността на Дружеството лица бе едно от основните приложения на корпоративната програма. И през 2009 година продължи утвърждаването и прилагането на различни начини за разкриване на текуща информация относно финансовото и икономическото състояние на Дружеството и важни корпоративни събития, както и тяхното популяризиране. В началото на 2009 година ХЕС АД бе от първите, регистрирани в интегрираната система за разкриване на информация на КФН „е-Регистър“.

За повишаване нивото на информираност и заинтересованост на акционерите и насърчаване на активността и участието им в управлението на Дружеството и през 2009 година продължи поддържането на специален раздел на интернет страницата на дружеството www.hes-co.com, в който се отразява текуща информация относно дейността на Дружеството и важни корпоративни събития. Продължава практиката за изпращане на своевременни отговори на писма и запитвания на акционери, включително и на тези, получени по електронната поща и съхраняването им в регистър, надлежно воден от директора за връзка с инвеститорите. На електронната страница са публикувани координатите на Дружеството, както и тези на директора за връзка с инвеститорите, чрез което акционери и заинтересовани лица се насърчават да търсят необходимата им информация.

Свикването на редовното годишно общо събрание на акционерите се извършва в съответствие и с установените правила за даване на публичност на поканата, дневния ред и конкретните предложения за решения. Всички писмени материали по точките от дневния ред се предоставят на разположение на акционерите в определени часове на адреса на управление и интернет страницата на Дружеството. Дружеството прие правила за гласуване на общо събрание на акционерите чрез пълномощник. На интернет страницата се публикува образец на пълномощно за участие в общото събрание на акционерите.

ХЕС АД участва активно в различни форми на взаимно сътрудничество с държавни институции и неправителствени организации, имащи отношение към корпоративното управление в страната. През отчетната година за пореден път отчитаме полза от сътрудничеството и членството си в Асоциацията на индустриалния капитал в България. Участвахме в семинари, организирани от Асоциацията на индустриалния капитал в България съвместно с Комисията за финансов надзор и с Българска фондова борса и други мероприятия, разясняващи практическите аспекти на нормативните изисквания в областта на корпоративното управление. Директорът за връзки с инвеститорите членува в Асоциация на директорите за връзки с инвеститорите в България.

Контролът относно процеса на разкриване на информация от ХЕС АД е многопосочен. От една страна, такъв контрол упражнява Комисията за финансов надзор. До този момент не са констатирани нарушения на разпоредбите и сроковете за

оповестяване. От друга страна е възприета практиката за публикуване на финансовите отчети на електронната страница на дружеството – непосредствено след изпращането им на регулаторния орган и на обществеността, което дава възможност за контрол от акционерите, инвеститорите и всички заинтересувани лица. Друга форма на контрол относно процеса на разкриване на информация се осъществява от членовете на Съвета на директорите спрямо директора за връзки с инвеститорите.

Своевременно се представяха отчети и текуща информация до Комисията за финансов надзор и обществеността. Редовно са водени регистрите: за заявки за информация от акционерите, за материали за Общото събрание на акционерите, за протоколите от заседанията на Съвета на директорите и за изпратените отчети и текуща информация.

За осигуряване достигането на оповестяваната информация до възможно най-широк кръг лица едновременно и по начин, който да не ги дискриминира, ХЕС АД е сключил договор за информационни услуги с интернет медията Инфосток.БГ.

3. Оценка на програмата

Въз основа на отчета за изпълнението на конкретно набелязаните инициативи е направена оценка на цялата Програма за прилагане на международно признатите стандарти за добро корпоративно управление на ХЕС АД.

Утвърдена е практиката на актуализиране на вътрешните актове на Дружеството в съответствие с промените в нормативната уредба. Утвърдена е функционираща система за многопосочно разкриване на информация относно текущото финансово и икономическо състояние на Дружеството, както и относно цялостната му дейност, което е обективна предпоставка за повишаване нивото на образованост и заинтересованост на акционерите и за по-голямо доверие от тяхна страна в управлението на Дружеството.

В заключение можем да обобщим, че дейността на Съвета на директорите на ХЕС АД през 2009 година е била в съответствие с утвърдената програма.

С цел подобряване прилагането на стандартите за добро корпоративно управление в Дружеството, Съветът на директорите на ХЕС АД, след приемането на горната информация, направи преоценка на програмата и предложения за нейната промяна с цел подобряване прилагането на стандартите за добро корпоративно управление в Дружеството. Актуализираната Програма е приложена като неразделна част от настоящия доклад. И през 2010 г. мениджмънтът на ХЕС АД ще се стреми да прилагат принципите за добро корпоративно управление, като осигурява своевременно и точно разкриване на информация по всички въпроси, свързани със собствеността, дейността и управлението на предприятието, правата, задълженията и финансовото му състояние, публично оповестяване на което би могло да окаже значимо влияние върху цената на емитираните от ХЕС АД ценни книжа, търгувани на регулирания пазар.

IX. Допълнителна информация по приложение 10 на Наредба № 2 на КФН

1. Информация, дадена в стойностно и количествено изражение относно основните категории стоки, продукти и/или предоставени услуги, с посочване на техния дял в приходите от продажби на емитента като цяло и промените, настъпили през отчетната финансова година.

Продажби през 2009 г. по видове хидравлични изделия	Брой	Стойност (хил.лв.)	Дял в приходите от продажби (%)
Плунжерни цилиндри	4 506	485	2.68%
Бутални цилиндри	52 185	13 775	76.05%
Телескопични цилиндри	13 728	2 639	14.57%
Компоненти за хидр. изделия	8 271	627	3.46%
Общо:	78 690	17 526	-

2. Информация относно приходите, разпределени по отделните категории дейности, вътрешни и външни пазари, както и информация за източниците за снабдяване с материали, необходими за производството на стоки или предоставянето на услуги с отразяване степента на зависимост по отношение на всеки отделен продавач или купувач/потребител, като в случай, че относителният дял на някой от тях надхвърля 10 на сто от разходите или приходите от продажби, се предоставя информация за всяко лице поотделно, за неговия дял в продажбите или покупките и връзките му с емитента.

Информацията относно приходите и тяхното разпределение по отделни категории дейности, вътрешни и външни пазари, както и информацията за източниците за снабдяване с материали, необходими за производството на стоки или предоставянето на услуги е дадена в Раздел I на настоящия доклад.

Клиенти на ХЕС АД, които имат дял в продажбите, надхвърлящ 10% са: PALFINGER GROUP; HS PENTA;

Доставчици на ХЕС АД, които имат дял в покупките, надхвърлящ 10% са: Макс Метал ЕООД. – доставчик на стоманени тръби; МЕТАЛТРАНС ООД Перник – доставчик на плътни стомани и ламарини.

3. Информация за сключени големи сделки и такива от съществено значение за дейността на емитента.

През месец май 2009 година бе публикувано решение на ИАНМСГ, съгласно което е одобрен за финансиране Проект за технологично обновление и модернизация на машинния парк, предложен от ХЕС АД. Общият бюджет на проекта е в размер на 4 299 079 лева, като 50% от тази сума ще бъде безвъзмездно осигурена по Програма „Технологична модернизация в големи предприятия“.

През месец ноември 2009 г. бе извършена продажба на линия за калиброване на тръби на стойност 485 хил. лв.

4. Информация относно сделките, сключени между емитента и свързани лица, през отчетния период, предложения за сключване на такива сделки, както и сделки, които са извън обичайната му дейност или съществено се отклоняват от пазарните условия, по които емитентът или негово дъщерно дружество е страна с посочване на стойността на сделките, характера на свързаността и всяка информация, необходима за оценка на въздействието върху финансовото състояние на емитента.

Няма сделки които са извън обичайната дейност на емитента или такива, които съществено се отклоняват от пазарните условия.

5. Информация за събития и показатели с необичаен за емитента характер, имащи съществено влияние върху дейността му, и реализираните от него приходи и извършени разходи; оценка на влиянието им върху резултатите през текущата година.

Няма събития и показатели с необичаен характер, оказали съществено влияние върху дейността на емитента.

6. *Информация за сделки, водени извънбалансово - характер и бизнес цел, посочване финансовото въздействие на сделките върху дейността, ако рискът и ползите от тези сделки са съществени за емитента и ако разкриването на тази информация е съществено за оценката на финансовото състояние на емитента.*

Няма извънбалансови сделки.

7. *Информация за дялови участия на емитента, за основните му инвестиции в страната и в чужбина (в ценни книжа, финансови инструменти, нематериални активи и недвижими имоти), както и инвестициите в дялови ценни книжа извън неговата икономическа група и източниците/начините на финансиране.*

ХЕС АД, притежава 5 дяла на обща стойност 500 лв., представляващи 5 % от капитала на СПХ Транс ООД, придобити през 2002 г.

Дружеството няма инвестиции в чужбина, както и инвестиции в дялови ценни книжа на други дружества.

8. *Информация относно сключените от емитента, от негово дъщерно дружество или дружество майка, в качеството им на заемополучатели, договори за заем с посочване на условията по тях, включително на крайните срокове за изплащане, както и информация за предоставени гаранции и поемане на задължения.*

През 2009 г. ХЕС АД е ползвало финансови средства по следните договори за кредит: Револвиращ банков кредит за оборотни средства в размер на 1 000 000 евро от Райфайзенбанк. Краен срок за погасяване 15.12.2010 г с лихва 6,5%-7%.

Към 31.12.2009 г. са усвоени 720 хил.евро.

Към 31.12.2009. Стара планина холд АД – дружество майка, няма задължения по заеми.

Стара планина холд АД е солидарен длъжник по договор на Лизингова компания АД с Райфайзенбанк – България ЕАД за банков кредит на стойност 2 200 хил. евро. Краен срок за погасяване 10.11.2013 г.

9. *Информация относно сключените от емитента, от негово дъщерно дружество или дружество майка, в качеството им на заемодатели, договори за заем, включително предоставяне на гаранции от всякакъв вид, в това число на свързани лица, с посочване на конкретните условия по тях, включително на крайните срокове за плащане, и целта, за която са били отпуснати.*

През 2007 г. ХЕС АД е отпуснал заем на ЛИЗИНГОВА КОМПАНИЯ АД - София в размер на 1 млн.лв. , за срок до 22.08.2008 г., съгласно договор за заем от 22.11.2007 г., при годишна лихва 7% и тримесечни лихвени плащания. Към 31.12.2009 г. неизплатената главница по заема е в размер на 1 000 000 лв. С Анекс срокът е удължен до 22.01.2011 г.

Към 31.12.2009 г. СТАРА ПЛАНИНА ХОЛД АД – дружество майка, е отпуснало следните заеми с цел финансиране на дейността на дружествата от портфейла си:

Договор от 17.09.2007 г. с „Фазан“ АД, дъщерно дружество на Стара планина холд АД, в размер на 500 хил. лв. с анексиран срок на погасяване 17.09.2010 г. при 7 % годишна лихва.

Договор от 01.10.2007 г. с „Лизингова компания“ АД, дружество с малцинствено участие от портфейла на Стара планина холд АД, в размер на 500 хил. лв. с анексиран срок на погасяване 01.10.2010 година при 7 % годишна лихва.

Договор от 04.03.2008 г. с „Фазан-И“ ЕООД, в размер на 180 хил. лв. с анексиран срок на погасяване 04.03.2011 г. при 7,5 % годишна лихва.

Договор от 27.07.2007 г. с „Лизингова компания“ АД, дружество с малцинствено участие от портфейла на Стара планина холд АД, в размер на 500 хил. лв. с анексиран срок на погасяване 27.07.2010 г. при 7 % годишна лихва.

Договор от 27.07.2007 г. с „Елхим Искра“ АД, дъщерно дружество на Стара планина холд АД, в размер на 300 хил. лв. с анексиран срок на погасяване 27.07.2010 г. при 7 % годишна лихва. Остатък към 31.12.2009 – 140 хил. лв.

Договор от 27.09.2007 г. с „Елхим Искра“ АД, дъщерно дружество на Стара планина холд АД, в размер на 500 хил. лв. с анексиран срок на погасяване до 31.01.2011 г. при 7 % годишна лихва.

Договор от 09.05.2008 г. с „Българска роза“ АД, асоциирано дружество на Стара планина холд АД, в размер на стойност 1 250 хил. лв. с анексиран срок на погасяване 09.05.2010 г. при 7 % годишна лихва. Остатък към 31.12.2009 – 1 100 хил. лв.

Договор от 01.08.2008 г. с „Пътстройинженеринг“ АД, асоциирано дружество на Стара планина холд АД, в размер на стойност 600 хил. лв. с анексиран срок на погасяване 31.07.2010 г. при 9 % годишна лихва.

Договор от 16.12.2008 г. с „Фазан“ АД, дъщерно дружество на Стара планина холд АД, в размер на 150 хил. лв. с анексиран срок на погасяване до 16.12.2010 г. при 7 % годишна лихва.

Договор от 17.09.2009 г. с „Пътстройинженеринг“ АД, асоциирано дружество на Стара планина холд АД, в размер на стойност 200 хил. лв. със срок на погасяване 30.06.2010 г. при 9 % годишна лихва.

Договор от 09.11.2009 г. с „Фазан-И“ ЕООД, в размер до 150 хил. лв. със срок на погасяване до 1 година при 7,5 % годишна лихва. Остатък към 31.12.2009 – 135 хил. лв.

10. Информация за използването на средствата от извършена нова емисия ценни книжа през отчетния период.

През отчетния период няма ново емитиране на ценни книжа.

11. Анализ на съотношението между постигнатите финансови резултати, отразени във финансовия отчет за финансовата година, и по-рано публикувани прогнози за тези резултати.

От месец юни 2009 година ХЕС АД публикува ежемесечни прогнози за продажбите. Анализът показва, че публикуваните прогнози отразяват справедливо постигнатите по-късно финансови резултати, включително и в годишния финансов отчет на дружеството.

12. Анализ и оценка на политиката относно управлението на финансовите ресурси с посочване на възможностите за обслужване на задълженията, евентуалните заплахи и мерки, които емитентът е предприел или предстои да предприеме с оглед отстраняването им.

Политиката на ХЕС АД е насочена основно към ефективно управление на финансовите ресурси, така че да бъде обезпечена инвестиционната програма на дружеството и да се поддържа оптимален обем на оборотните средства. Свободните оборотни парични средства се насочват към погасяване на револвиращия оборотен кредит, отпуснат на фирмата от РАЙФАЙЗЕНБАНК. Свободните парични ресурси, получени чрез използването на финансови инструменти извън обичайната дейност, са разпределени по депозити и заеми, при договорени най-добри условия за получаване на доход. Информация за последните е предоставена в Раздел I на настоящия доклад.

ХЕС АД обслужва всичките си задължения съгласно договореностите, така че няма евентуални заплахи, за които да се предвиждат мерки за отстраняването им.

13. Оценка на възможностите за реализация на инвестиционните намерения с посочване на размера на разполагаемите средства и отразяване на възможните промени в структурата на финансиране на тази дейност.

Инвестиционните дейности на ХЕС АД са насочени към изпълнение на приетата петгодишна инвестиционна Програма за технологично и организационно развитие (5ПТОР). Възможностите за реализация са в пряка връзка с осигуряване на необходимото финансиране и ефективното въвеждане на инвестициите в оперативната дейност. Към 31.12.2009 г. размерът на разполагаемите средства за изпълнение на инвестиционните намерения е 5 млн. лв.

14. Информация за настъпили промени през отчетния период в основните принципи за управление на емитента и на неговата икономическа група.

ХЕС АД управлява своите инвестиции, като поставя високи, но постижими цели в областта на качеството, производителността и рентабилността. Повече внимание се отделя в сферата на опазване на околната среда, развитието на човешките ресурси и корпоративната социална отговорност. През отчетния период няма промени в основните принципи на управление на ХЕС АД.

15. Информация за основните характеристики на прилаганите от емитента в процеса на изготвяне на финансовите отчети система за вътрешен контрол и система за управление на рисковете.

С цел осигуряване на независима и обективна оценка на финансовите отчети, годишният одит на ХЕС АД се извършва от независим експерт-счетоводител. Всички финансови отчети се изготвят съгласно международните счетоводни стандарти. Текущата финансово-счетоводна дейност на дружеството е обект на периодичен контрол и анализ от страна на управителния орган. Има утвърдена практика за периодично обсъждане на заседания на Съвета на директорите текущите финансови резултати от дейността на дружеството, в т. ч. и изпълнението на инвестиционната програма.

16. Информация за промените в управителните и надзорните органи през отчетната финансова година.

ХЕС АД има едностепенна структура на управление. Съветът на директорите се състои от 3 лица.

Данни са Съвета на директорите са посочени в раздел V, т. 2 от доклада.

17. Информация за размера на възнагражденията, наградите и/или ползите на всеки от членовете на управителните и на контролните органи за отчетната финансова година, изплатени от емитента, независимо от това, дали са били включени в разходите на емитента или произтичат от разпределение на печалбата, включително:

- а) получени суми и непарични възнаграждения;
Лома ЕООД – 45 934,21 лв.
Велев Инвест ООД – 45 934,21 лв.
Спас Борисов Видев – 45 934,21 лв.

б) условни или разсрочени възнаграждения, възникнали през годината, дори и ако възнаграждението се дължи към по-късен момент – няма.

в) сума, дължима от емитента или негови дъщерни дружества за изплащане на пенсии, обезщетения при пенсиониране или други подобни обезщетения – няма.

18. За публичните дружества - информация за притежавани от членовете на управителните и на контролните органи, прокуристите и висшия ръководен състав акции на емитента, включително акциите, притежавани от всеки от тях поотделно и като процент от акциите от всеки клас, както и предоставени им от емитента опции върху негови ценни книжа - вид и размер на ценните книжа,

върху които са учредени опциите, цена на упражняване на опциите, покупна цена, ако има такава, и срок на опциите.

Членът на Съвета на директорите „Велев Инвест“ ООД притежава 500 акции (0,02%) от капитала на ХЕС АД. Останалите членове на Съвета на директорите и прокуриста не притежават акции от дружеството. От висшия ръководен състав: Георги Атанасов Георгиев – Търговски пълномощник, притежава 320 акции (0,01%) от капитала на ХЕС АД и Димитър Павлов Върбанов – Търговски пълномощник, притежава 460 акции (0,02%) от капитала на ХЕС АД. През 2009 г. няма изменение в броя и процента притежавани акции, описани в тази точка.

Няма специални права или ограничения за членовете на управителния орган да придобиват акции на Дружеството.

19. Информация за известните на дружеството договорености (включително и след приключване на финансовата година), в резултат на които в бъдещ период могат да настъпят промени в притежавания относителен дял акции или облигации от настоящи акционери или облигационери – не са известни такива договорености.

20. Информация за висящи съдебни, административни или арбитражни производства, касаещи задължения или вземания на емитента в размер най-малко 10 на сто от собствения му капитал.

ХЕС АД няма висящи съдебни, административни или арбитражни производства, както и решения или искания за прекратяване и обявяване в ликвидация.

21. Данни за директора за връзки с инвеститора, включително телефон и адрес за кореспонденция.

Директор за връзки с инвеститорите: Николай Петров Митанкин, тел. 02/963-41-61, моб.: 0888-804-844, адрес за кореспонденция: 1113 София, ул. „Фр. Ж. Кюри“ № 20, ет. 9.

X. Анализ и разяснение на информацията по приложение 11 на Наредба № 2 на КФН

1. Структура на капитала на дружеството, включително ценните книжа, които не са допуснати до търговия на регулиран пазар в Република България или друга държава членка, с посочване на различните класове акции, правата и задълженията, свързани с всеки от класовете акции, и частта от общия капитал, която съставлява всеки отделен клас.

Към 31.12.2009 г. акционерният капитал на ХЕС АД е в размер 3032292 лева, разпределен в 3032292 броя поименни безналични, обикновени (непривилегировани), свободно прехвърляеми акции с номинална стойност 1 лев, с право на 1 глас в ОСА, право на дивидент и ликвидационен дял. Всички акции са от един клас.

Няма акции на ХЕС АД, които не са допуснати до търговия на регулиран пазар в Република България или друга държава членка. ХЕС АД не е издавало облигации.

По данни, получени от Централен депозитар АД, към 31 декември 2009 година ХЕС АД има 930 акционери. 881 физически лица притежават 176 067 акции (5,81%) и 59 юридически лица притежават 2 856 225 акции (94,19%).

2. Ограничения върху прехвърлянето на ценните книжа, като ограничения за притежаването на ценни книжа или необходимост от получаване на одобрение от дружеството или друг акционер.

Няма никакви ограничения върху прехвърлянето на ценните книжа.

3. Информация относно прякото и непрякото притежаване на 5 на сто или повече от правата на глас в общото събрание на дружеството, включително данни

за акционерите, размера на дяловото им участие и начина, по който се притежават акциите.

Акционер	брой акции %			
	31.12.2008		31.12.2009	
Стара планина холд АД, София	1 932 050	63,72 %	1 956 764	64,53%
Славяна АД, град Славяново	251 100	8,28 %	251 100	8,28%

Стара планина холд АД притежава 98,74 % от капитала на Славяна АД.

4. Данни за акционерите със специални контролни права и описание на тези права.

Няма акционери със специални контролни права.

5. Системата за контрол при упражняване на правото на глас в случаите, когато служители на дружеството са и негови акционери и когато контролът не се упражнява непосредствено от тях.

Няма система за контрол при упражняване на правото на глас.

6. Ограничения върху правата на глас, като ограничения върху правата на глас на акционерите с определен процент или брой гласове, краен срок за упражняване на правата на глас или системи, при които със сътрудничество на дружеството финансовите права, свързани с акциите, са отделени от притежаването на акциите.

Няма никакви ограничения върху правата на глас, включително ограничения върху правата на глас на акционерите с определен процент или брой гласове, краен срок за упражняване на правата на глас или системи, при които със сътрудничество на дружеството финансовите права, свързани с акциите, са отделени от притежаването на акциите.

7. Споразумения между акционерите, които са известни на дружеството и които могат да доведат до ограничения в прехвърлянето на акции или правото на глас.

На дружеството не са известни споразумения между акционерите, които могат да доведат до ограничения в прехвърлянето на акции или правото на глас.

8. Разпоредбите относно назначаването и освобождаването на членовете на управителните органи на дружеството и относно извършването на изменения и допълнения в устава.

Право да извършва назначаване и освобождаване на членове на управителните органи на Дружеството има само Общото събрание на акционерите. Решенията се вземат с мнозинство 2/3 от представените акции.

Право да извършва изменения и допълнения в устава на Дружеството има само Общото събрание на акционерите. Решенията се вземат с мнозинство 2/3 от представените акции.

9. Правомощията на управителните органи на дружеството, включително правото да взема решения за издаване и обратно изкупуване на акции на дружеството.

Съветът на директорите на ХЕС АД има следните компетенции:

- осъществява планирането и координацията на цялостната дейност на Дружеството, очертана в неговия предмет на дейност чрез извършване на всички предвидени от устава действия по организацията, ръководството и

контрола на отделните звена и персонала, които не са резервирани изрично за решаване от Общото събрание;

- избира между членовете си председател и зам. председател;
- приема организационно-управленската структура и другите вътрешни правила на Дружеството;
- приема правила за своята работа;
- определя щата, организационната структура на Дружеството и функциите и задачите на отделните звена и взаимоотношенията между тях;
- определя реда за назначаване и освобождаване на персонала, длъжностните характеристики и размера на трудовото възнаграждение;
- създава необходимите материални и финансови условия за изпълнение на заданията на отделните звена на Дружеството;
- взема решения за образуване на парични фондове и реда за тяхното набиране;
- взема решение за придобиване и отчуждаване на недвижими имоти и вещни права; ползване на инвестиционни кредити; даване гаранции и поемане на поръчителство; придобиване и предоставяне на лицензи, учредяване на ипотека и залог върху дълготрайни активи на Дружеството;
- приема и предлага на Общото събрание за одобряване годишния финансов отчет, доклада за дейността на Дружеството и предложение за разпределение на печалбата;
- съдейства на директора за връзки с инвеститорите и контролира изпълнението на функциите му;
- обсъжда и решава всички въпроси, освен тези, които са от компетентността на Общото събрание.

Съветът на директорите без да бъде изрично овластен за това от Общото събрание, не може да извършва сделки, в резултат на които:

– Дружеството придобива, прехвърля, получава или предоставя за ползване или като обезпечение под каквато и да е форма дълготрайни активи на обща стойност над:

а) 1/3 от по-ниската стойност на активите съгласно последния одитиран или последния изготвен счетоводен баланс на дружеството;

б) 2 на сто от по-ниската стойност на активите съгласно последния одитиран или последния изготвен счетоводен баланс на дружеството, когато в сделките участват заинтересувани лица;

– възникват задължения за Дружеството към едно лице или към свързани лица на обща стойност над стойността по т. 1, буква "а", а когато задълженията възникват към заинтересувани лица или в полза на заинтересувани лица - над стойността по т. 1, буква "б";

– вземанията на Дружеството към едно лице или към свързани лица надхвърлят стойността по т. 1, буква "а", а когато длъжници на дружеството са заинтересувани лица – над 10 на сто от стойността по т. 1, буква "б".

Сделките на дружеството с участието на заинтересувани лица, извън посочените по-горе, подлежат на предварително одобрение от Съвета на директорите.

Режимът на посочените сделки се подчинява на съответните разпоредби на ЗППЦК.

Уставът на ХЕС АД овластява Съвета на директорите да увеличава капитала на Дружеството в размер до 100 000 000 (сто милиона) лева чрез издаване на нови акции в продължение на пет години от регистриране на тази разпоредба на устава в Търговския регистър – 08.07.2008 г.

10. Съществени договори на дружеството, които пораждат действие, изменят се или се прекратяват поради промяна в контрола на дружеството при осъществяване на задължително търгово предлагане, и последиците от тях,

освен в случаите когато разкриването на тази информация може да причини сериозни вреди на дружеството; изключението по предходното изречение не се прилага в случаите, когато дружеството е длъжно да разкрие информацията по силата на закона.

Няма такива договори.

11. Споразумения между дружеството и управителните му органи или служители за изплащане на обезщетение при напускане или уволнение без правно основание или при прекратяване на трудовите правоотношения по причини, свързани с търгово предлагане.

Няма такива споразумения.

□ □ □ □ □

Докладът за дейността е приет на заседание на Съвета на директорите на Хидравлични елементи и системи АД на 24.03.2010 година.

ХИДРАВЛИЧНИ ЕЛЕМЕНТИ И СИСТЕМИ АД

СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА И ОБЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ за 2009 година

1. УЧРЕДЯВАНЕ И РЕГИСТРАЦИЯ

“Хидравлични елементи и системи” АД, град Ямбол, е вписано в електронния търговски регистър на Агенция по вписванията с ЕИК по Булстат 838168266. Капиталът на акционерното дружество е 3 032 292 лв. Дружеството има едностепенна система на управление – Съвет на директорите в състав:

1. “ЛОМА” ЕООД – председател на СД, представлявано от Евгений Василев Узунов.
2. “Велев Инвест” ЕООД – член, изпълнителен директор, представлявано от Васил Георгиев Велев.
3. “МАЯ-ПЛУ” АД – член, представлявано от Спас Борисов Видев.

Предмет на дейност: маркетингова, изследователска, развойна, производствена, инженерна, пласментна и вътрешно- и външнотърговска дейност в областта на хидравличните изделия и системи, общо машиностроене, стоки и услуги за населението.

Дружеството е образувано за неопределен срок.

През отчетния период дружеството е реализирало 97% от приходите си от основния предмет на дейност – производство на хидравлични изделия.

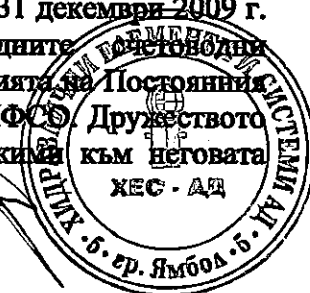
Средно списъчният брой на персонала за отчетната 2009 г. е 510 души.

2. СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА

2.1. База за изготвяне

Дружеството е приело Международните счетоводни стандарти като първична счетоводна база от 01.01.2003 г., поради което настоящият финансов отчет е изготвен в съответствие с изискванията на Международните счетоводни стандарти, издание на Комитета за Международните счетоводни стандарти, Международните стандарти за финансови отчети, и приети за приложение от Европейския съюз. Към 31 декември 2009 г. Международните счетоводни стандарти включват: Международните счетоводни стандарти, Международните стандарти за финансови отчети, тълкуванията на Постоянния комитет за разяснения и тълкуванията на Комитета за разяснения на МФСД. Дружеството се е съобразило с всички стандарти и разяснения, които са приложими към неговата дейност към датата на изготвянето на настоящия финансов отчет.

ВЯРНО С ОРИГИНАЛА:

Годишният финансов отчет на дружеството за 2009 г. е изготвен при спазване на принципа на историческата цена, модифициран в определени случаи с преоценката на някои активи и пасиви по тяхната справедлива стойност.

Дружеството е задължено текущо да отчита дейността си и да изготвя годишния си финансов отчет в съответствие с изискванията на българското счетоводно законодателство. ХЕС АД е публично дружество и изготвя междинни финансови отчети, съгласно МСФО 34, които представя в КФН и пред обществеността.

Балансът и отчетът за доходите са изготвени в съответствие с хипотезите за текущо начисляване и действащо предприятие.

Приложена е финансовата концепция за подържането на собствения капитал.

Всички данни за 2008 г. и 2009 г. са представени в настоящия финансов отчет в хиляди лева.

2.2. Промени в счетоводната политика и сравнителни данни

През отчетния период счетоводната политика не е променяна.

Някои от перата в баланса, в отчета за доходите и в отчета за паричния поток, представени във финансовия отчет за 2008 г. са рекласифицирани с цел да се получи по-добра съпоставимост с данните за 2009 година.

2.3. Използване на приблизителни оценки и предположения

Изготвянето на финансов отчет по Международните счетоводни стандарти изисква ръководството да направи някои приблизителни счетоводни оценки и предположения които се отнасят до докладваните балансови активи и пасиви и признатите приходи и разходи – като амортизации, обезценки и други. Действителните резултати биха могли да се различават от приблизителните счетоводни оценки, представени в отчета. Приблизителните оценки и предположения се преразглеждат ежегодно към 31 декември и резултатите от тях се признават за периода за който се отнасят.

2.4. Управление на финансовите рискове

Фактори на финансовите рискове

Дейността на дружеството е изложена на множество финансови рискове, включващи ефектите от промяната на валутните курсове, лихвените проценти по банкови кредити, залози срещу вземания и кредитни периоди, предоставяни на клиенти.

2.4.1. Риск от курсови разлики

Дейността на дружеството се осъществява изцяло в България и понастоящем е изложена на риск от курсови разлики поради това, че част от вземанията от клиенти са в долари от САЩ. Ръководството строго съблюдава и взема мерки за избягването на негативни последици от промените във валутните курсове.

2.4.2. Лихви по търговски и банкови кредити

За текущата си дейност дружеството използва банков кредит. Банковият кредит е обезпечен със залог на дълготрайни материални активи (машини). Годишната лихва по банковия кредит варира в рамките 6.5-7 %.

ВАРНО С ОРИГИНАЛА:

2.4.3. Кредитни рискове

Дружеството предоставя кредитни периоди на по-големите си клиенти от една седмица до 90 дни. От своя страна дружеството ползва кредитни периоди в рамките на 30-40 дни, предоставени му от неговите доставчици.

2.4.4. Ликвидност

Ръководството на дружеството поддържа достатъчно свободни парични наличности с цел осигуряване на постоянна ликвидност.

2.5. Дефиниция и оценка на елементите на счетоводния баланс

2.5.1. Дълготрайните материални активи са представени в баланса по цена на придобиване, образувана от покупната им стойност и допълнителните разходи, извършени по придобиването им и намалени с натрупаните амортизации и признатата обезценка. Дружеството е приело стойностен праг от 700 лв. за определяне на даден актив като дълготраен.

2.5.2. Дълготрайните нематериални активи са оценени по тяхната цена на придобиване, намалена с начислената амортизация и признатата обезценка.

2.5.3. Обезценка на дълготрайни материални и нематериални активи. Към 31.12.2009 г. обезценка на същите не е извършена, тъй като няма индикации и постоянни условия за обезценка.

2.5.4. Амортизация на дълготрайните материални и нематериални активи

Амортизацията се начислява по линейния метод според предполагаемия полезен живот на активите върху амортизируемата стойност.

За 2009 г. са използвани следните амортизационни норми:

- Сгради4%
- Съоръжения.....4%
- Машини и оборудване20%
- Транспортни средства10%
- Автомобили20%
- Компютри.....40%
- Нематериални активи..... 40%
- Други15%

2.5.5. Материални запаси

Материалите са отчетени по цена на придобиване, формирана от покупната цена плюс всички преки разходи за доставката им в предприятието, които са ги довели в състояние за употреба.

Продукцията е отчетена по фактическа себестойност, която включва всички преки и косвени разходи, без разходите за управление и продажби, финансовите и извънредните разходи.

Незавършеното производство е оценено по стойността на основните производствени разходи, до степента на своята завършеност.

ВЯРНО С ОРИГИНАЛА:

През отчетния период материалните запаси при тяхното отписване е прилаган препоръчителният метод – средно притеглена цена.

В края на отчетния период не е извършена обезценка на материалните запаси, поради това че отчетната им стойност не е по висока от нетната им реализуема стойност.

2.5.6. Вземанията в лева са оценени по стойността на тяхното възникване, а тези, деноминирани в чуждестранна валута, са преоценени по заключителния курс на БНБ към 31.12.2009 г. и разликите от преоценката са отчетени като текущ приход или разход в Отчета за доходите. Обезценка не е извършвана, тъй като същите са с текущ характер.

2.5.7. Паричните средства в лева са оценени по номинална стойност, а паричните средства деноминирани в чуждестранна валута са оценени по заключителния курс на БНБ към 31.12.2009 г. и разликите от преоценката са отчетени като текущ финансов приход или разход в Отчета за доходите.

2.5.8. Основният капитал е представен по неговата номинална стойност и съответства на актуалната му съдебна регистрация. Към 31 декември 2009 г. внесенят напълно основен капитал е в размер на 3 032 292 лв. и е разпределен в 3 032 292 броя поименни акции, всяка с номинал по 1.00 лв. Основни акционери в дружеството са:

1. "Стара планина холд" с 64.53 %;
2. "Славяна" АД с 8.28 %.

2.5.9. Преоценъчен резерв в баланса на дружеството е представен резултатът от извършените през предходни години преоценки:

- от извършената през 1998 г. преоценка остатъка към 31.12.2009 г. е в размер на 148 х.лв. Той се признава в собствения капитал като неразпределена печалба или допълнителни резерви след освобождаването от съответния актив или амортизирането му.

- през 2006 г. е извършена оценка на недвижимите имоти – земя и сгради при която е формиран резерв от последващи оценки в размер на 5016 х.лв., който не е признат за данъчни цели.

2.5.10. Пасивите в лева са оценени по стойността на тяхното възникване, а тези, деноминирани в чуждестранна валута по заключителния курс на БНБ към 31 декември 2009 г.

2.6. Признаване на приходите и разходите

Приходите от продажби и разходите за дейността са начислявани в момента на тяхното възникване, независимо от паричните постъпления и плащания. Отчитането и признаването на приходите и разходите се извършва при спазване на изискването за причинна и следствена връзка между тях. Приходите в чуждестранна валута са отчетени по централния курс на БНБ към датата на начисляването им.

2.7. Данъчно облагане

Разходите за данъци са начислени в съответствие с българското законодателство. Данъкът върху печалбата, който за 2009 г. е 10 % е изчислен на база облагаемата печалба, определена в съответствие с правилата на Закона за корпоративното подоходно облагане.

2.8. Доход на акция

Доходът на една акция е изчислен на база на нетната печалба за разпределение и средно претегления брой на обикновените поименни акции през отчетния период.

ВЯРНО С ОРИГИНАЛА:

3. НЕТЕКУЩИ АКТИВИ

Дълготрайните материални активи по отчетна стойност, натрупана амортизация и балансова стойност по групи сходни активи са следните:

В ХИЛ.ЛВ.

Текст	Земи	Сгради	Машини оборудв.	Съоръже ния	Трансп. средства	Други	Общо
Отчетна стойност							
Към 01.01.2009 г.	1 021	4 326	10 904	902	512	101	17 766
Придобити			1 048	112	60	1	1 221
Последваща оценка							
Отписани			326				326
Към 31.12.2009г.	1 021	4 326	11 626	1 014	572	102	18 661
Натрупана амортизация							
Към 01.01.2009г.		346	6 809	331	328	98	7 912
Начислена		173	1 192	37	61	1	1 464
Последваща оценка							
Отписана			326				326
Към 31.12.2009г.		519	7 675	368	389	99	9 050
Баланс.стойност към 31.12.09г.	1 021	3 807	3 951	646	183	3	9 611

Към 31.12.2009 г. в ХЕС АД са направени 3 040 хил.лв. разходи за придобиване на ДМА. Постепенно се въвеждат в експлоатация ДМА по *Петгодишна Програма за Технологично и Организационно Развитие (ППТОР)*

3.2. Нематериални дълготрайни активи

Към 31.12.2009 г. дружеството притежава нематериални дълготрайни активи в размер на 83 хил. лв., които в преобладаващата си част представляват софтуер към нововъведени обекти по инвестиционна програма от 2007, 2008 и 2009 г.

3.3. Дългосрочни финансови активи

Дружеството има малцинствено съучастие в друго предприятие в размер на 1 х.лв.

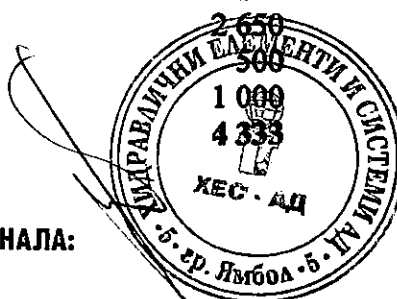
1. ТЕКУЩИ АКТИВИ

4.1 Търговски вземания

В Х.ЛВ.

	към 31.12.2009	31.12.2008
- Вземания от клиенти в страната	183	203
- Вземания от клиенти в чужбина	2 650	3 867
- Предоставени депозити на свързани лица	500	500
- Предоставен паричен заем	1 000	1 000
- ОБЩО	4 333	5 570

ВЯРНО С ОРИГИНАЛА:

Вземанията от клиентите се погасяват в срокове, определени с договорите за доставка на продукция.

Дружеството към 31.12.2009 г. значително намалява вземанията си от клиенти спрямо предходната година в размер на 1 217 х.лв.

4.2. Други вземания

	към 31.12.2009	31.12.2008
В х.лв.		
Същите са с текущ характер и са:		
- Данъчен кредит по ЗДДС	249	389
- Надвнесен данък по ЗКПО	19	-
- Други	321	168
- ОБЩО	589	557

4.3. Парични средства

	към 31.12.2009	31.12.2008
В х.лв.		
- Парични средства в брой	37	21
- Парични средства в банки в левове и валута	5 939	4 072
- ОБЩО	5 976	4 093

5. ТЕКУЩИ ПАСИВИ

5.1. Търговски задължения

	към 31.12.2009	31.12.2008
В х.лв.		
- Доставчици	2 402	3 637
- Клиенти по аванси	1 129	1 129
- Банкови кредити	1 408	2 078
- Дивиденди	126	343
- ОБЩО	5 065	7 187

Задълженията се обслужват съгласно подписаните договори и няма просрочени такива.

Получените аванси се изключително от фирма "Палфингер" за формиране на задел за материали.

Към 31.12.2009 г. дружеството намалява задълженията си към доставчиците и клиентите спрямо предходната година с 1 235 х.лв.

5.2. Задължения свързани с възнаграждения.

	към 31.12.2009	31.12.2008
В х.лв.		
- Задължения към персонала	159	199
- Задължения към осиг.организации	94	114
- ОБЩО	253	313

В тези суми са включени разходи за неизползвани отпуски за 2009 г. в съответствие с МСС 19 както следва :

- за заплати –
- за осигуровки –
- ОБЩО

ВЯРНО С ОРИГИНАЛА:

5.3. Данъчни задължения

	към 31.12.2009	31.12.2008
		В Х.ЛВ.
- Задължения към бюджета по ЗОДФЛ	25	18
- Задължения за корпоративен данък	-	42
- ОБЩО	25	60

5.4. Други задължения

	към 31.12.2009	31.12.2008
		В Х.ЛВ.
- Международен транспорт	14	23
- Услуги за обработка на детайли	24	71
- Удръжки от заплатите	64	111
- Ел.разпределение и ВиК	57	52
- Други	281	202
- ОБЩО	440	459

6. НЕТЕКУЩИ ПАСИВИ

6.1. Други дългосрочни задължения

	към 31.12.2009	31.12.2008
		В Х.ЛВ.
- задължения по лизингови договори	58	109
- авансово преведени субсидии от ИАНМСП	-	238
- субсидии от ИАНМСП за ДМА	430	-
- ОБЩО	488	347

7. СОБСТВЕН КАПИТАЛ

7.1. Резерви

	към 31.12.2009	31.12.2008
		В Х.ЛВ.
- Премии от емисии	7 734	7 734
- Резерв от последващи оценки от 1998г.	148	157
- Резерв от последващи оценки през 2006г.	5 016	5 016
- Общи резерви	320	320
- Други резерви	6 533	3 890
- ОБЩО	19 751	17 117

7.2. Неразпределена печалба

	към 31.12.2009	31.12.2008
		В Х.ЛВ.
	9	2

7.3. Печалба от текущия период

	към 31.12.2009	31.12.2008
		В Х.ЛВ.
	125	2 896

ВЯРНО С ОРИГИНАЛА:

8. РАЗХОДИ

8.1. Разходи за обичайна дейност

	към 31.12.2009	31.12.2008
		в х.лв.
- разходи за материали	9 862	25 871
- разходи за външни услуги	3 293	7 286
- разходи за амортизации	1 526	1 613
- разходи за възнаграждения	2 807	5 423
- разходи за осигуровки	550	1 133
- други разходи	82	232
- ОБЩО	18 120	41 558

8.2 Суми с корективен характер

	към 31.12.2009	31.12.2008
		в х.лв.
- Балансова стойност на продадените активи	8	377
- Изменение на запасите от продукция и незавършено производство	237	47

8.3 Финансови разходи

	към 31.12.2009	31.12.2008
		в х.лв.
- Разходи за лихви	54	143
- Отрицателни курсови разлики	47	70
- Други финансови разходи	45	82
- ОБЩО	146	295

9. ПРИХОДИ

9.1. Приходи от дейността

	към 31.12.2009	31.12.2008
		в х. лв.
- Продукция	17 494	42 829
- Услуги	13	69
- Други	605	2 204

* Другите продажби се формират главно от продажбата на ДМА-Линия за калиброване на тръби на стойност от 485 х.лв. и продажба на материали и отпадъци от производството за 58 х.лв.

ВЯРНО С ОРИГИНАЛА:

9.2. Финансови приходи

	към 31.12.2009	31.12.2008
в х.лв.		
- Приходи от лихви	343	246
- Положителни курсови разлики	27	40
- Приходи от финансираня	182	112
- ОБЩО	552	398

10. ДОХОД НА ЕДНА АКЦИЯ 0,04 лв.

11. ДИВИДЕНТИ

За 2008 г. годишното общо събрание на акционерите на дружеството е взело решение за капитализиране на част от печалбата в размер на 2 643 хил.лв. и разпределение на част от нея за дивиденди в размер на 255 хил.лв.

12. УСЛОВНИ АКТИВИ И УСЛОВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

„ХЕС“ АД е предоставило банкова гаранция в размер на 429 908 лв. в полза на ИАНМСП във връзка с договор за финансиране на проект „Технологично обновление и модернизация на машинния парк в ХЕС АД“ по Оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика 2007 – 2013 г.“

Към 31.12.2009 г. дружеството е заложило активи (ДМА) в размер на 3 309 хил. лв. в полза на Райфайзенбанк (България) АД за ползвания от нея кредит.

13. СЪБИТИЯ СЛЕД ГОДИШНОТО ПРИКЛЮЧВАНЕ

Няма настъпили съществени събития след съставяне на годишния финансов отчет.

Съставил:
(Гинка Иванова)

Ръководител:
(Петър Бъчваров)

ВЯРНО С ОРИГИНАЛ.

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР
върху годишния финансов отчет

ДО АКЦИОНЕРИТЕ на "ХЕС" АД
гр. Ямбол

Ние извършихме одит на приложения финансов отчет на "ХЕС" АД гр. Ямбол, включващ отчет за финансовото състояние към 31 декември 2009 г. и отчет за всеобхватния доход, отчет за промените в капитала, отчет за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и обобщеното оповестяване на съществени счетоводни политики и другите пояснителни приложения.

Отговорност на ръководството за финансов отчет

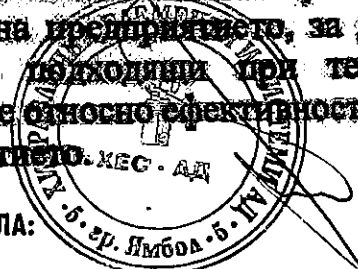
Отговорността за изготвянето и достоверното представяне на този финансов отчет в съответствие с Международните стандарти за финансови отчети се носи от ръководството. Тази отговорност включва: разработване, внедряване и поддържане на система за вътрешен контрол, свързана с изготвянето и достоверното представяне на финансови отчети, които да не съдържат съществени неточности, отклонения и несъответствия, независимо дали те се дължат на измама или на грешка; подбор и приложение на подходящи счетоводни политики; и изготвяне на приблизителни счетоводни оценки, които да са разумни при конкретните обстоятелства.

Отговорност на одитора

Нашата отговорност се свежда до изразяване на одиторско мнение върху този финансов отчет, основащо се на извършения от нас одит. Нашият одит бе проведен в съответствие с професионалните изисквания на Международните одиторски стандарти. Тези стандарти налагат спазване на етичните изисквания, както и одитът да бъде планиран и проведен така, че ние да се убедим в разумна степен на сигурност доколко финансовият отчет не съдържа съществени неточности, отклонения и несъответствия.

Одитът включва изпълнението на процедури с цел получаване на одиторски доказателства относно сумите и оповестяванията, представени във финансовия отчет. Избраните процедури зависят от преценката на одитора, включително оценката на рисковете от съществени неточности, отклонения и несъответствия във финансовия отчет, независимо дали те се дължат на измама или на грешка. При извършването на тези оценки на риска одиторът взема под внимание системата за вътрешен контрол, свързана с изготвянето и достоверното представяне на финансовия отчет от страна на предприятието, за да разработи одиторски процедури, които са подходящи при тези обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на системата за вътрешен контрол на предприятието.

ВЯРНО С ОРИГИНАЛА:

Одитът също така включва оценка на уместността на прилаганите счетоводни политики и разумността на приблизителните счетоводни оценки, направени от ръководството, както и оценка на цялостното представяне във финансовия отчет.

Считаме, че извършеният от нас одит предоставя достатъчна и подходяща база за изразеното от нас одиторско мнение.

Мнение

В резултат на това удостоверяваме, че по наше мнение финансовият отчет представя достоверно, във всички съществени аспекти финансовото състояние на "ХЕС" АД гр. Ямбол към 31 декември 2009 г., както и за неговите финансови резултати от дейността и за причините и факторите за годината завършваща тогава, в съответствие с Международните стандарти за финансови отчети.

Доклад върху други правни и регулаторни изисквания

В съответствие с изискванията на чл.38 ал.4 от Закона за счетоводството, ние сме се запознали с годишния доклад на ръководството за дейността на дружеството за отчетната 2009 г.

Този доклад не представлява част от годишния му финансов отчет за същия период.

Отговорността за изготвянето на този доклад се носи от ръководството. По наше мнение информацията, която е представена в доклада съответства на информацията, представена и оповестена във финансовия отчет на дружеството към 31 декември 2009 г.

19.03. 2010 г.

гр. Ямбол

Господин Иван Димитров

ж.к. „ЛИАНА“ бл. 13 вх. „Б“ ап.64

гр. Ямбол

Регистриран одитор:

ВЯРНО С ОРИГИНАЛА:

